

УДК 336.227.5

Степан Пелипишин – студент групи БМ-21

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ОФШОРНИХ ЗОН

Науковий керівник: к.е.н., доцент Крамар І.Ю.

Stepan Pelypyshyn, student

Ternopil Ivan Puluj National Technical University, Ukraine

FEATURES OF OFF-SHORE ZONES ACTIVITIES

Scientific supervisor: Ph.D., Associate Professor Kramar I.Yu.

Офшорна зона (походить від англійського offshore – «поза берегом») – країни з низькою або нульовою податковою ставкою на певні категорії доходів, мінімальну або повну відсутність вимог центрального банку або обмежень у конвертованій валюті.

Термін «офшор» вперше з'явився в одній із газет на східному узбережжі США наприкінці 50-х років ХХ століття. Мова йшла про фінансову компанію, що перемістила свою діяльність на територію зі сприятливим податковим середовищем, завдяки чому unikнула сплати значної суми податків.

Основною метою офшорних зон є створення для певного кола осіб сприятливого валютного, фінансового та фіскального режимів, високий рівень та законодавчі гарантії банківської та комерційної секретності, лояльність державного регулювання. Окрім того, майже всі офшорні зони мають відносно прості вимоги з ліцензування й регулювання фінансових організацій та фірм.

Особливістю офшорної юрисдикції є поширення пільгового режиму виключно на організації, що знаходяться у власності нерезидентів. Офшор — це один з найвідоміших і найефективніших методів ухиляння від сплати податків та відмивання коштів.

Офшори поділяють на такі види:

- Класичні офшори.

Компанії, зареєстровані в класичному офшорі, використовуються для зменшення податкового тягаря на бізнес та для захисту активів. Класичні офшорні компанії не мають права вести будь-яку діяльність на території країни, де вони зареєстровані. Вони також звільнені від будь-якої податкової звітності та сплачують лише фіксований податковий збір.

Наприклад: Панама, Домініканська республіка, Беліз.

- Офшори з низьким рівнем оподаткування.

Компанії, зареєстровані в офшорних зонах із низьким рівнем оподаткування, повинні здавати звіти та платити податки за спрощеною системою оподаткування.

Наприклад: Гонконг, Кіпр, Велика Британія (переважно острови), Нова Зеландія.

- Офшори з рівнем оподаткування вище середнього.

Компанії, зареєстровані в таких зонах, використовуються для забезпечення високого рівня довіри, вони зобов'язані сплачувати всі податки та здавати звіти, завірені аудитором.

Наприклад: Швейцарія, Австрія, Данія [1].

Офшорна компанія — це організація, що користується вигодами у сфері оподаткування і зареєстрована в офшорній зоні, тобто в країні або на території, що цілеспрямовано привертає увагу міжнародного бізнесу, надаючи йому податкові переваги порівняно з компаніями в інших країнах. Офшорна компанія не веде господарської діяльності в країні своєї реєстрації, а власники цих компаній — нерезиденти цих країн (це є вимогою країн, де дозволена реєстрація таких компаній). Для прикладу, за даними дослідження двох американських неурядових організацій — Center for Tax Justice та U.S. Public Interest Research Group Education Fond, проведеного у 2015 році, п'ятсот найбільших американських корпорацій тримають у офшорах більш як \$ 2,1 трлн прибутків. У разі повернення цих коштів до США корпораціям довелося б сплатити додатково \$ 620 млрд податків. Найбільшу суму на закордонних рахунках має корпорація Apple — понад \$181 млрд. За нею йде конгломерат General Electric зі \$ 119 млрд, а також фірма Microsoft, яка має на закордонних рахунках \$ 108,3 млрд.

Вперше українські бізнесмени отримали можливість відкривати офшорні компанії в квітні 1991 року завдяки швейцарській компанії Riggs Walmet Group. Ця організація вийшла на вітчизняний ринок з пропозицією про допомогу українським компаніям в сфері оподаткування. Офшорні схеми передбачають усунення подвійного оподаткування, що підтверджено відповідними угодами. Офшорні схеми включають не тільки угоди купівлі-продажу, але й лізингові, трастові, комісійні, страхові та інші договірно-правові форми здійснення складних комерційних операцій. Українські банки й фінансові компанії використовують офшорні схеми діяльності на світових ринках цінних паперів. А також відкривають дочірні підприємства та філіали для прикриття офшорних схем. Завдяки неефективності державної політики офшорний бізнес в Україні процвітає, що шкодить економіці. До головних причин популярності офшорів серед українських підприємців є:

- тягар податкового навантаження та неефективність фіскальної політики;
- несприятливий інвестиційний клімат і потужні мотиви до експорту капіталу закордон;
- високі інвестиційні ризики й використання офшорних схем для приховування факту володіння інвестиційними об'єктами в Україні;
- криміналізація економіки.

Отже, зберігання капіталу в офшорних зонах обумовлене тягарем податкового навантаження і неефективністю фіскальної політики, несприятливим інвестиційним кліматом, високими інвестиційними ризиками і використання офшорних схем для приховування факту володіння інвестиційними об'єктами в Україні, а також криміналізація економіки і використання офшорних схем для відмивання доходів, одержаних злочинним шляхом, що є небажаним для економіки країни.

Використана література

1. Офшор. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Офшор>.